

 <p>Utviklingsenter for sykehjem og hjemmetjenester AGDER (Øst)</p>	Grimstad kommune (Helse og omsorg) (evt nr 2.3.3)	Dokument nr: Dokumentansvarlig:	
	Godkjent av: _____ Dato: _____	Revisjonsnr: _____	Neste revisjon: _____
Formål	<p>Når pasient er kartlagt til å mangle samtykkekompetanse på definert område, er det ulike tiltak som kan igangsettes.</p> <p>Følgende rutine gir en beskrivelse av tiltak samt rutiner for hvordan dokumentere de ulike tiltakene som er igangsatt.</p>		
Gjelder for	Ansatte i Helse- og omsorgssektoren, Grimstad kommune.		
Definisjoner	<p>Samtykkekompetanse vil si at pasienten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • evner å forstå, gjengi relevant informasjon, resonere rundt de ulike alternativene og konsekvensene • er i stand til å ta en avgjørelse og ett valg • Forstår nødvendigheten av helsehjelpen og konsekvensene ved å nekte å ta imot helsehjelpen. <p>Pasient- og brukerrettighetsloven blir videre forkortet med Pbrl. Helse- og omsorgstjenesteloven blir videre forkortet med Hol.</p>		
Beskrivelse	<p>Når pasienten mangler samtykke-kompetanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikke motsetter seg helsehjelpen – helsehjelpen ytes (Pbrl § 4-6) • Ved bruk av inngripende teknologi og ikke motstand mot tiltaket - fyll ut vedtaksskjema kap. 4-6a • Motsetter seg helsehjelpen – tillitsskapende tiltak • Motsetter seg fortsatt helsehjelpen – vurder behov for tvangsvedtak kap. 4A. (PBRL). Ved alvorlig inngrep skal den ansvarlige for helsehjelpen søke råd hos annet kvalifisert helsepersonell før vedtaket treffes <p>Helsepersonell skal fortløpende vurdere om tvang kan unngås gjennom tillitsskapende tiltak. Dersom tvungen helsehjelp ikke lenger er nødvendig, skal den straks avsluttes. Vedtak om tvungen helsehjelp kan bare treffes for inntil ett år av gangen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motsetter seg hjelp til dagliglivets gjøremål og/eller økonomi- vurder behov for verge • For beboer på institusjon som ikke kan håndtere egen økonomi- fyll ut skjema for kontantytelse. 		
Dokumentasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende samtykkekompetanse og ingen motstand: <ul style="list-style-type: none"> ○ Vurderingen dokumenters og evalueres etter rutine (sjekkliste 4 og/ eller tiltakspakke demens) ○ Dokumenter hvem som samtykker på vegne av pasienten. ○ Ved bruk av sporings- og lokaliseringsteknologi fyll ut flettemal (vedtak om bruk av varsling og sporingsteknologi jfr pasient og- brukerrettighetsloven 		

	<p>kap 4-6a) <u>sendes</u> sammen med flettemal manglende samtykkekompetanse etter gjeldende rutine.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kap4-6a skal dokumenteres i tiltaksplan benytt situasjon velferdsteknologi og opprett aktuelt velferdsteknologisk tiltak. <ul style="list-style-type: none"> ● Manglende samtykkekompetanse og motstand: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tillitsskapende tiltak dokumenteres under den aktuelle situasjon og tiltak. ○ Tvangsvedtak fyll ut flettemal (jfr kap 4A pasient og brukerrettighetsloven) i brukerbildet, <u>sendes</u> sammen med skjema manglende samtykkekompetanse etter gjeldende rutine. ○ Kap4A vedtak skal dokumenteres i tiltaksplan ved bruk av eget tiltak under situasjon «tvang og makt» ○ Kap 4A vedtak som varer mer enn 3mnd skal evalueres og dokumenteres i pasientens journal. Statsforvalter kan da på eget initiativ vurdere om det fortsatt er behov for kap 4A vedtak.
Ansvar og myndighet	<p>Enhetsleder har ansvar for at:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Det finnes rutiner for tiltak når bruker/ beboer har manglende samtykke ● Internkontroll sikrer at dette fungerer <p>Avdelingsleder har ansvar for at:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Rutinen er kjent blant ansatte ● Ha oversikt over hvilke pasient/ brukere i egen avdeling som har vedtak etter PBRL kap 4a og kap 4-6a ● Tillitsskapende tiltak iverksettes og dokumenteres ● Ved manglende samtykke blir ulike tiltak vurdert/igangsatt og dokumentert <p>Primærkontakt har ansvar for at:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Vurdering av samtykkekompetanse, igangsetting av tiltak ved manglende samtykke, samt dokumentasjon ● Pasient og nærmeste pårørende/verge informeres ved manglende samtykkekompetanse og tiltak som er igangsatt. ● Tiltaksplanen er oppdatert i forhold til aktuelle tiltak, tillitsskapende tiltak og andre vedtak som er igangsatt ● Utfylling av aktuelle flettemaler, dokumenter <p>Alle ansatte har ansvar for å følge tiltaksplanen og evaluere igangsatte tiltak.</p>
Referanser	<p>Pasient- og brukerrettighetsloven</p> <p>Helsepersonellloven</p> <p>Helse- og omsorgstjenesteloven kap 9</p> <p>Pasient- og brukerrettighetsloven 4a</p> <p>Pasient- og brukerrettighetsloven 4-6a</p>

[Helsedirektoratets temaside om pasient- og brukerrettighetsloven](#)
[Helsedirektoratet veileder om beslutningsprosesser og](#)
[livsforlengende behandling](#)
<https://www.vergemal.no/>
[Trenger du verge? | Statsforvalteren.no](#)